




# One size fits all?

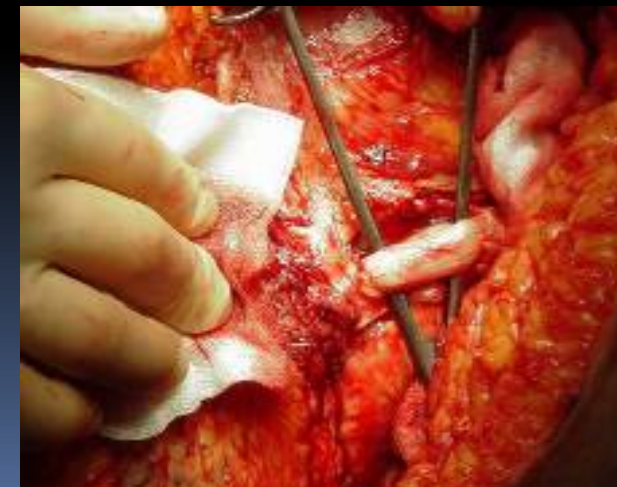
- Veel mensen hebben pijn
  - Behandeling van pijn meestal eenvoudig
  - Blijkbaar zijn er 'barrières'
    - Complexe problematiek
    - Organisatorisch
    - Bij patiënt
    - Bij professional
- 

# 1. Acute pijn - chronische pijn



# Pijn bij kanker - oorzaken

- Ziekteproces
  - bv. botmetastase
- Behandeling
  - bv. fantoompijn
- Lichamelijke conditie
  - bv. decubitus



## 2. Pijn bij kanker – 4 soorten

	Acute pijn	Chronische pijn
Nociceptieve pijn	1	2
Neuropathisch	3	4

Voorbeelden van deze 4 soorten pijn

1. Fractuur, postoperatieve pijn
2. Mucositis, botmetastase
3. Epidurale compressie, radriculaire pijn
4. Fantoompijn, pijn na chemotherapie

# 3. Doorbraakpijn bij kanker

- Anticiperen op pijn  
**'Around-the-clock' medicatie**  
(Cicely Saunders, 1967)
- Doorbraak pijn  
**'Breakthrough pain'**  
(Russell K. Portenoy, 1990)




# Drie soorten doorbraakpijn

- Incidente pijn ('incident pain')  
als gevolg van een specifieke aanleiding
- Spontane pijn  
zonder relatie met specifieke activiteiten
- 'End-of-dose' pijn  
als gevolg van een ontoereikende  
achtergrondbehandeling



# 4. Hoe met bijwerkingen omgaan

- A. Switch naar ander opioïd
  - B. Invasieve techniek
  - C. Andere aanpak dan medicamenteus
  - D. Symptomatische aanpak van bijwerkingen
- 

# A. Conversie

- 60 mg morfine oraal per dag  
2 x 30 mg Morfine Retard
- 40 mg oxycodon per dag  
= 8 x 5 mg Oxynorm  
= 2 x 20 mg Oxycontin
- 20-30 mg morfine parenteraal per dag  
= 6 x 5 mg morfine SC  
= 1 mg/uur morfine parenteraal (per uur)
- 25 (20) ug/uur fentanyl transdermaal (per uur)





## B. 'Invasieve technieken'

- Onderscheid
  - Neurolytische blokkades
  - Farmacotherapeutische technieken
  - Neuroaugmentatie
- Vooral een uitkomst in geval van...
  - Heftige bijwerkingen
  - Bepaalde gelokaliseerde pijnproblemen
- Soms zijn "scherpe" naalden "botte" methoden

## C. Overige typen pijnbehandeling

- Hormonale therapie of chemotherapie
- Radiotherapie
- Chirurgie (bv. vertebroplastiek)
- Bisfosfonaten
- Nucleaire behandeling
- Alternatieve en complementaire geneeswijzen
- (Invasieve pijnbehandelingen, zie B.)

# Wat vindt de patiënt belangrijk?

- Bejegening
- Vakbekwaamheid
- Organisatie
- Zelfstandigheid
- Steun
- Vertrouwelijk omgaan met informatie
- Toetsbaar zijn van de instelling

